

CPMU News

Customs Policy Monitoring Unit

สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร
ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์

บทวิเคราะห์สถานการณ์การค้าโลก
ในยุคอัตราอากรศุลกากรผันผวน
และข้อสังเกตสำหรับศุลกากร

สวัสดิ์คะ ท่านผู้อ่าน

ปัจจุบัน ในยุคที่การค้าระหว่างประเทศเต็มไปด้วยความผันผวน อากรศุลการ (Tariff) ได้มีบทบาทมากกว่าการเป็นเพียงเครื่องมือในการจัดเก็บรายได้ของรัฐ หากแต่กลายเป็นกลไกสำคัญที่ใช้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ เห็นได้จากความความตึงเครียดและการตอบโต้ทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ใช้การกำหนดอัตราอากรศุลการที่สูงเป็นเครื่องมือหลักในการบีบให้คู่กรณีต้องริเริ่มการเจรจาและปรับเปลี่ยนนโยบายทางเศรษฐกิจ อันนำมาซึ่งความปั่นป่วนในห่วงโซ่อุปทานโลก

นอกเหนือจากการตอบโต้กันระหว่างประเทศมหาอำนาจ ประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศรวมไปถึงประเทศไทย ก็ได้รับผลกระทบจากการกำหนดอัตราอากรตอบโต้การได้ดุลการค้า (Reciprocal Tariff) ของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ซึ่งสินค้าไทยถูกเรียกเก็บอากรศุลการในอัตราร้อยละ 36 ถึงแม้ว่าบรรยากาศการใช้เครื่องมืออากรศุลการต่อประเทศคู่ค้าของสหรัฐอเมริกา กำลังอยู่ในช่วงผ่อนคลายความตึงเครียดโดยได้รับการใช้บังคับอัตรอากรใหม่ต่อสินค้าไทยถึงวันที่ 8 กรกฎาคม 2568 (2025) แต่ก็ยังปฏิเสธไม่ได้ว่าสถานการณ์การค้าและห่วงโซ่อุปทานโลกในปีนี้ ยังคงเต็มไปด้วยความไม่แน่นอน

จดหมายข่าวศุลการ CPMU News ฉบับนี้ ขอเสนอรายงานของการประชุมสหประชาชาติด้วยการค้าและการพัฒนา (UNCTAD) และแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคส่วนต่าง ๆ มีความเข้าใจบทบาทของอากรศุลการต่อการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบัน สถานการณ์สงครามการค้าสหรัฐ-จีน ปี 2568 (2025) และผลกระทบจากการกำหนดอัตรอากรได้ดุลการค้าของสหรัฐอเมริกาต่อประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ทั้งยังได้เสนอข้อสังเกตให้หน่วยงานศุลการต้องเร่งปรับบทบาททั้งในด้านการจัดการระบบตรวจปล่อยสินค้าให้มีความแม่นยำและรวดเร็ว รวมถึงการเตรียมรับมือกับความเสี่ยงจากการลักลอบนำเข้า-ส่งออกสินค้าที่เพิ่มขึ้นเพื่อหลบเลี่ยงอากร โดยเฉพาะสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของประชาชนและการผลิตของผู้ประกอบการ

บราลี รัตนปัทมะ

บรรณาธิการที่ปรึกษา

นางสาวบราลี รัตนปัทมะ
อัครราชทูต (ฝ่ายศุลการ)

นายกสิรรศรัฐ นิลพันธ์
อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลการ)

นางสาวณัฐพร โพธิ์ยอด
เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลการ)

กองบรรณาธิการ

นายกรวีร์ ทองอินท์
เจ้าหน้าที่โครงการ Customs Policy
Monitoring Unit

จัดทำโดย

สำนักงานที่ปรึกษาการศุลการ
ประจำสถานเอกอัครราชทูต
ณ กรุงบรัสเซลส์

Office of Customs Affairs
Royal Thai Embassy, Brussels

Drève du Rembucher 89
1170 Brussels, Belgium
Tel. +32 2 660 5759
Email: thaicustoms@thaicustoms.be

ท่านผู้อ่านสามารถติดตาม
CPMU News ฉบับอื่น ๆ ได้ที่
<http://brussels.customs.go.th>
หัวข้อ: CPMU News

สารบัญ

01

บทความประจำเดือน

ความสำคัญของอากรศุลกากรต่อการค้าระหว่างประเทศ 1	
สถานการณ์เกี่ยวกับอากรศุลกากรในปัจจุบัน 4	
บทวิเคราะห์สถานการณ์การค้าโลก ในยุคอัตราอากรศุลกากรผันผวน 9	
ผลกระทบของสงครามการค้า: ข้อสังเกตสำหรับหน่วยงานศุลกากร 13	

02

รายงานความเคลื่อนไหว

สงครามการค้าสหรัฐ - จีน ฝอนคลายความตึงเครียด ทรมปีสั่งลดอากรสินค้านำเข้าและสินค้ามูลค่าต่ำจากจีน เหลือร้อยละ 30 17	
EU เตรียมเก็บค่าธรรมเนียมสินค้าไปรษณีย์ E-commerce ชั้นละ 2 ยูโร 19	
EU เตรียมใช้ระบบ Entry-Exit System (EES) แทนการตรวจลงตราหนังสือเดินทาง คาดว่าจะมีการใช้บังคับภายในระยะ 180 วัน หลังข้อเสนอได้รับการอนุมัติ 20	
โปรตุเกสตรวจยึดสินค้าปลอมได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 398 ในปี 2567 21	

03

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

พิธีถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันจักรี วันที่ 4 พฤษภาคม 2568 22	
งานฉลองครบรอบ 340 ปีแห่งการติดต่อกันครั้งแรก ระหว่างสยามกับฝรั่งเศส ณ เมืองเบรสต์ 23	
พิธีปิดการฝึกอบรม APEC Seminar on Container Terminal Management 2025 24	
กิจกรรมทัศนศึกษา ณ สภายุโรป (European Parliament) 25	
การประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทย สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน ครั้งที่ 1/2568 26	
พิธีเจริญพระพุทธมนต์ พิธีถวายเครื่องราชสักการะ และจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาส วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี 3 มิถุนายน 2568 27	

ความสำคัญของอากรศุลกากร ต่อการค้าระหว่างประเทศ

อากรศุลกากร (Tariff) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในนโยบายการค้าระหว่างประเทศ มีบทบาทเพื่อการปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศและเป็นแหล่งรายได้ของภาครัฐมาเป็นระยะเวลานาน ในปัจจุบัน อากรศุลกากรมีบทบาทมากขึ้นในเชิงภูมิรัฐศาสตร์และการเมืองโลก เนื่องจากได้กลายมาเป็นเครื่องมือในการทำสงครามการค้า (Trade War) ของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ แห่งสหรัฐอเมริกาต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน และยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาการขาดดุลการค้ากับประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก โดยเฉพาะกับประเทศคู่ค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและประเทศไทย

ถึงแม้ว่านโยบายการค้าของประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกากำลังทำให้แนวโน้มของอัตราอากรศุลกากรในทุกภูมิภาคของโลกผันผวน แต่ข้อมูลของการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (UNCTAD) ในเดือนมีนาคม 2568 (2025) ซึ่งรวบรวมข้อมูลจากปี 2567 (2024) แสดงให้เห็นว่า อัตราอากรศุลกากรของโลกยังคงมีแนวโน้มลดลงเนื่องจากการเปิดเสรีทางการค้าผ่านความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA) ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีที่ยังคงเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้ กลุ่มประเทศกำลังพัฒนายังคงถูกเรียกเก็บอากรศุลกากรในอัตราที่สูงมากกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันทางการค้าและการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศ

สำหรับกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา อากรศุลกากร มีบทบาทและความสำคัญในหลายมิติ ดังนี้

1. อากรศุลกากรเป็นแหล่งรายได้ของรัฐ

ประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ไม่สามารถพึ่งพาเฉพาะรายได้จากภาษีเงินได้ จึงจำเป็นต้องใช้อากรศุลกากรเป็นอีกหนึ่งแหล่งรายได้หลัก เพื่อการบริการราชการแผ่นดินและค้ำจุนระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ อาทิ การศึกษา สาธารณสุข

2. อากรศุลกากรเป็นเครื่องมือส่งเสริมอุตสาหกรรมใหม่ในประเทศ

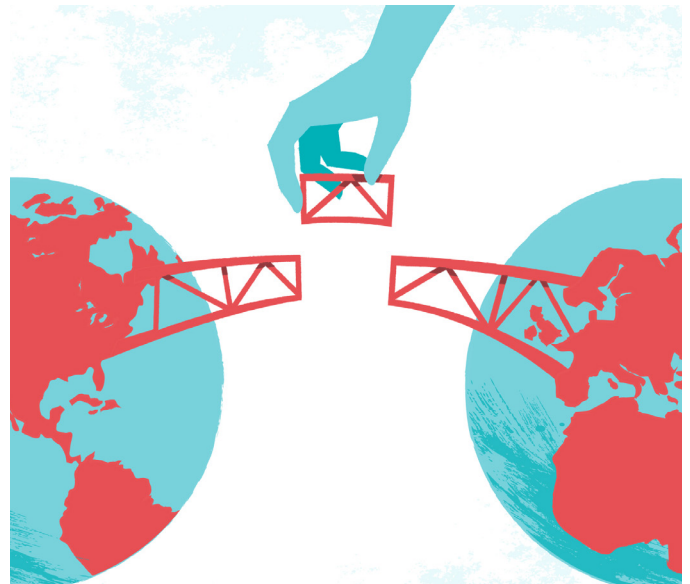
การกำหนดอากรศุลกากรต่อสินค้านำเข้าในกลุ่มอุตสาหกรรมที่เพิ่งเริ่มมีการผลิตในประเทศ ช่วยให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเหล่านี้สามารถเติบโตและส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันกับผู้ประกอบการในต่างประเทศ มักใช้ในอุตสาหกรรมเกษตร สิ่งทอ และ อุตสาหกรรมการผลิตแบบเบา (Light Manufacturing) ซึ่งล้วนเป็นอุตสาหกรรมที่ประเทศกำลังพัฒนา มีศักยภาพแต่ยังไม่สามารถแข่งขันกับประเทศที่มีประสบการณ์ในการผลิตมากกว่า

3. อากรศุลกากรมีอิทธิพลต่อการเจรจาต่อรองทางการค้าและการเข้าถึงตลาด

ถึงแม้ว่าประเทศกำลังพัฒนาเป็นภาคีของ FTA กับประเทศที่พัฒนาแล้ว และสินค้าส่วนใหญ่จากประเทศกำลังพัฒนาจะได้สิทธิพิเศษในการเข้าถึงตลาดและงดเว้นอากรจากประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่สินค้าบางกลุ่ม โดยเฉพาะสินค้าการเกษตรและเสื้อผ้า ยังคงมีอัตราอากรที่สูง จึงทำให้ประเทศกำลังพัฒนาไม่สามารถขยายตลาดการส่งออกและบูรณาการเข้ากับห่วงโซ่อุปทานโลกได้อย่างเต็มที่

อย่างไรก็ตาม ควรคำนึงว่าการตั้งอัตราอากรศุลกากรที่สูงจะเพิ่มต้นทุนการขนส่งของผู้ประกอบการ และเพิ่มค่าใช้จ่ายของผู้บริโภคซึ่งอาจชะลอการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและลดความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้เช่นกัน นอกจากนี้ ยังพบการใช้โครงสร้างอากรแบบขั้นบันได (Tariff Escalation) ที่กำหนดอัตราอากรสำหรับสินค้าที่ผ่านกระบวนการผลิตแล้ว (Processed Goods) สูงกว่าอัตราอากรสำหรับสินค้าที่เป็นวัตถุดิบ จึงทำให้ประเทศกำลังพัฒนาเน้นการส่งออกวัตถุดิบแทนที่จะเน้นการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มมูลค่าแล้ว (Value-added Product) ซึ่งส่งผลให้ลดการเกิดภาคอุตสาหกรรมและลดโอกาสการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนในประเทศกำลังพัฒนา

ในบริบทนี้ ผู้กำหนดนโยบายในประเทศกำลังพัฒนาต้องหาความสมดุลระหว่างการใช้อัตราอากรศุลกากรเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศและการลดอัตราอากรศุลกากรเพื่อเข้าเป็นส่วนหนึ่งของระบบการค้าเสรีของโลก จึงมีความจำเป็นต้องเข้าใจบทบาทของอากรศุลกากรที่มีเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง และผลกระทบจากอากรศุลกากรต่อการเข้าถึงตลาด ความสามารถในการแข่งขัน และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เพื่อให้สามารถกำหนดนโยบายการค้าระหว่างประเทศและนโยบายศุลกากรที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม

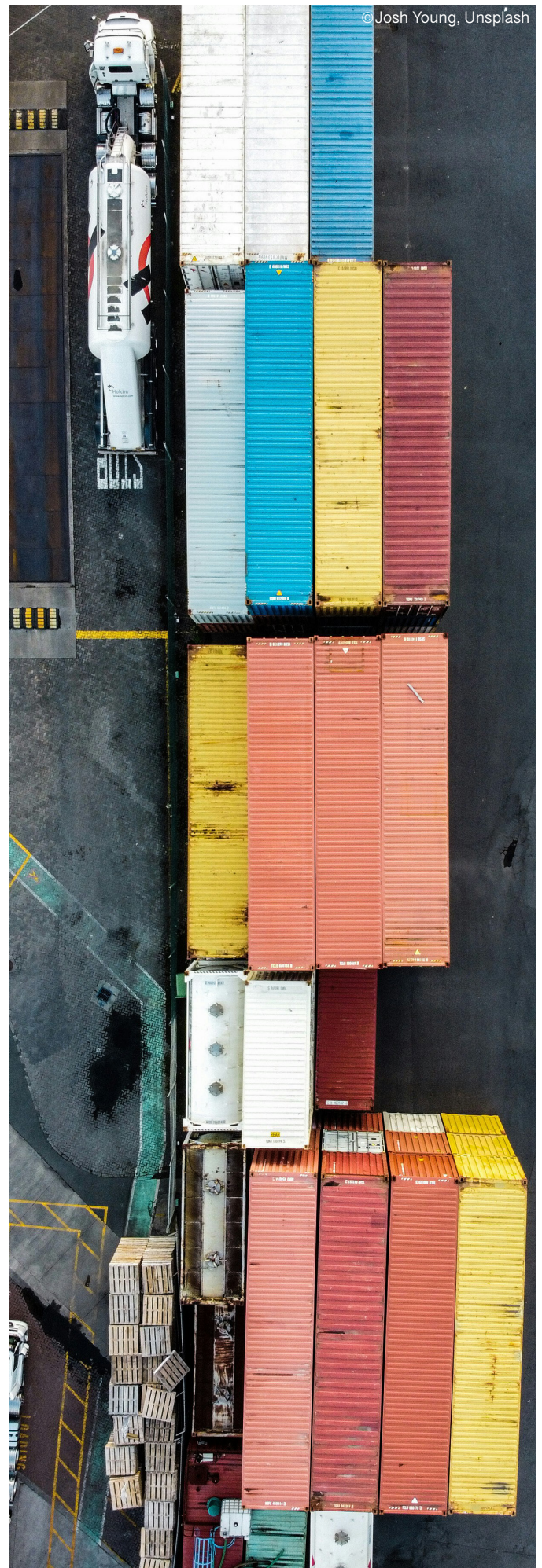
© Vectorarte, Freepik

จดหมายข่าวศุลกากร CPMU News ฉบับนี้
ลงรายละเอียดในประเด็นเกี่ยวกับอากรศุลกากรเพื่อให้
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจบทบาท
ของอากรศุลกากร และการใช้อากรศุลกากรเป็น
เครื่องมือในสงครามการค้าและเป้าหมายเชิงภูมิรัฐศาสตร์
โดยเริ่มจากการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์เกี่ยวกับอากร
ศุลกากรในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามกลุ่มสินค้าและภูมิภาค
เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในภาพรวมของอากรศุลกากร
จากนั้นจะนำเสนอบทวิเคราะห์สถานการณ์การค้าโลก
ในยุคอัตราอากรศุลกากรผันผวน และสรุปด้วยข้อสังเกต
สำหรับหน่วยงานศุลกากร

อ้างอิง

UNCTAD. "Global Trade Update: Policy Insights the Role of
Tariffs in International Trade." [https://unctad.org/
system/files/official-document/ditcinf2025d1.pdf](https://unctad.org/system/files/official-document/ditcinf2025d1.pdf).
Accessed 10 June 2025.

World Trade Center

© Zoshua Colan, Unsplash

สถานการณ์เกี่ยวกับ อากรศุลกากรในปัจจุบัน

1. สถานการณ์อากรศุลกากร จำแนกตามกลุ่มสินค้า/รูปแบบอุตสาหกรรม

1.1 สินค้าเกษตร

สินค้าเกษตรเป็นกลุ่มสินค้าที่มีอัตราอากรศุลกากรสูงสุดในการค้าระหว่างประเทศ ดังที่กล่าวไปแล้วว่าถึงแม้ FTA และการเจรจาการค้าแบบพหุภาคีอื่น ๆ จะช่วยลดกำแพงทางการค้าลงไปได้บ้าง แต่สินค้าเกษตรก็ยังคงเป็นสินค้าที่ถูกกีดกันการนำเข้าในหลายประเทศ โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

- สินค้าเกษตรที่ส่งออกจากประเทศกำลังพัฒนาต้องเสียอากรศุลกากรในอัตราสูง โดยเฉลี่ยร้อยละ 20 ภายใต้หลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favored Nation Treatment: MFN)¹
- ความตกลงการค้าเสรีฉบับต่าง ๆ ได้ให้สิทธิพิเศษในการเข้าสู่ตลาด (Preferential Access) แก่สินค้าเกษตร แต่สินค้าเกษตรสำคัญบางประเภทยังคงถูกกีดกัน ทำให้ภาพรวมของสิทธิในการเข้าสู่ตลาดของสินค้าประเภทนี้ไม่เป็นเอกภาพ

¹ หลักการพื้นฐานขององค์การการค้าโลก (WTO) กำหนดให้ประเทศภาคีต้องให้สิทธิพิเศษทางการค้าแก่ประเทศอื่น ๆ ที่เป็นภาคีด้วยกันอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ

1.2 สินค้าอุตสาหกรรม

- ประเทศในภูมิภาคแอฟริกา เอเชียใต้ และ เอเชียตะวันออก² ได้กำหนดอัตราอากรต่อสินค้าเกษตรที่สูง แต่ประเทศในแถบละตินอเมริกา มีการกำหนดอัตราอากรที่ต่ำกว่า
- ประเทศพัฒนาแล้วมีการกำหนดอัตราอากรสินค้าเกษตรที่ต่ำหรือมีการดเว้นอากรในกลุ่มสินค้าที่ตนไม่ได้ผลิต อย่างไรก็ตาม ประเทศเหล่านี้ก็มีการกำหนด**ระดับอัตราอากรสูงสุด (Tariff Peak)** สำหรับสินค้าเกษตรบางชนิดเช่นกัน ซึ่งในบางกรณีอาจมากกว่าร้อยละ 100 ยกตัวอย่างเช่น ญี่ปุ่นและสาธารณรัฐเกาหลี กำหนดอัตราอากรสำหรับสินค้าข้าว ร้อยละ 778 และร้อยละ 513 ตามลำดับ
- สินค้าเกษตรที่มีความสำคัญ เช่น ผลไม้สด น้ำมัน เนื้อสัตว์ และน้ำตาล มักมีระดับอัตราอากรสูงสุดมากกว่าร้อยละ 15 โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียใต้ แอฟริกา และประเทศพัฒนาแล้ว เช่น แคนาดา กำหนดอัตราอากรสูงถึงร้อยละ 300 สำหรับสินค้ากลุ่มเนยและชีส
- อัตราอากรโดยเฉลี่ยของสินค้าเกษตรมีความแตกต่างกันมาก โดยมีอัตราเฉลี่ยร้อยละ 8 สำหรับกลุ่มสินค้าผัก และร้อยละ 4 สำหรับผลิตภัณฑ์อาหาร
- สินค้าเกษตรที่ผ่านการแปรรูปแล้วจะมีอัตราอากรที่สูงกว่าสินค้าที่ยังคงเป็นวัตถุดิบ เรียกสถานการณ์นี้ว่า **“โครงสร้างอากรแบบขั้นบันได (Tariff Escalation)”** มีผลทำให้ประเทศกำลังพัฒนาขาดแรงจูงใจในการสร้างอุตสาหกรรมการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้าในประเทศ

สินค้าอุตสาหกรรมมีอัตราอากรศุลกากรที่แตกต่างกันไปตามโครงสร้างอัตราอากรของแต่ละประเทศ โดยแต่ละภูมิภาคมีการกำหนดอัตราอากรต่อกลุ่มสินค้าที่แตกต่างกันด้วยเช่นกัน

- ในระหว่างปี 2555–2566 (2012–2023) อัตราอากรโดยเฉลี่ยของสินค้าอุตสาหกรรมลดลงประมาณร้อยละ 1 เนื่องจากความพยายามในการเปิดเสรีทางการค้าของหลายประเทศ
- อัตราอากรของสินค้าอุตสาหกรรมยังคงสูงในภูมิภาคเอเชียและภูมิภาคแอฟริกา (ประมาณร้อยละ 8 โดยเฉลี่ย) ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคอื่น ๆ กำหนดอัตราอากรต่ำกว่าร้อยละ 5 ทั้งนี้ กลุ่มประเทศพัฒนาแล้วมีการกำหนดอัตราอากรที่ต่ำที่สุด โดยมักกำหนดอยู่ที่ร้อยละ 2
- สินค้ากลุ่มสิ่งทอและเสื้อผ้ายังคงเป็นสินค้าที่มีอัตราอากรสูงสุดในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม โดยมีอัตราอากรโดยเฉลี่ยร้อยละ 6 ประเทศกำลังพัฒนาจึงมีความสามารถทางการแข่งขันในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้ที่จำกัด
- การตั้งอากรศุลกากรตอบโต้ (Retaliatory Tariff) ของประเทศที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่ เช่น สหรัฐอเมริกาและจีน ส่งผลให้เกิดการกีดกันทางการค้าของสินค้าหลายกลุ่ม เช่น อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน

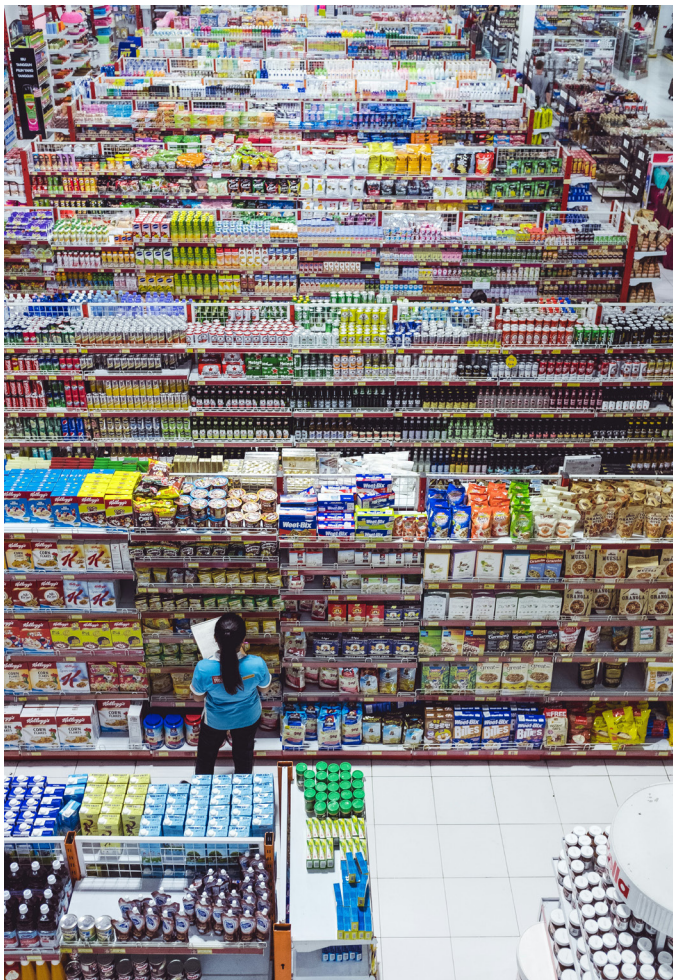

© Ali Mkumbwa, Unsplash

² ในที่นี้ ครอบคลุมภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

1.3 สินค้าวัตถุดิบ

- สินค้าวัตถุดิบซึ่งรวมไปถึงสินค้ากลุ่มเชื้อเพลิงและแร่เหล็ก เป็นกลุ่มสินค้าที่มีอัตราอากรต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับสินค้ากลุ่มอื่น ๆ สะท้อนให้เห็นว่าหลายประเทศยังคงต้องการวัตถุดิบจากต่างประเทศเพื่อนำไปใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตในประเทศของตน โดยความสามารถทางการแข่งขันของประเทศผู้ผลิตนั้นขึ้นอยู่กับการณ์มีแหล่งวัตถุดิบที่มั่นคง สม่าเสมอ และมีราคาต้นทุนที่เหมาะสม
- FTA และแนวทางการให้สิทธิพิเศษทางการค้า เช่น ระบบสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preference: GSP) มีอิทธิพลต่อการค้าของสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมมากกว่า เนื่องจากสินค้าวัตถุดิบมักมีโครงสร้างอัตราอากรที่ต่ำอยู่แล้ว

© Bernard Hermant, Unsplash

2. สถานการณ์อากรศุลกากร จำแนกตามภูมิภาค

อัตราอากรศุลกากรมีความแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาคซึ่งมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ความตกลงทางการค้า และนโยบายการค้าที่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าอัตราอากรของสินค้าทั่วโลกมีแนวโน้มที่จะลดลง แต่ข้อมูลในปี 2566 (2023) แสดงให้เห็นว่าประเทศกำลังพัฒนาต้องเผชิญหน้ากับอัตราอากรศุลกากรที่สูงกว่าประเทศกลุ่มอื่น ๆ โดยเฉพาะในการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมและสินค้าอุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานหนัก ทั้งนี้ ประเทศกำลังพัฒนาก็ได้มีการตั้งอัตราอากรเฉลี่ยสูงกว่าประเทศกำลังพัฒนาแล้ว เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศและเพิ่มรายได้ของภาครัฐ อนึ่ง มีข้อสังเกตในสถานการณ์อากรศุลกากรในแต่ละภูมิภาค ดังนี้

2.1 ภูมิภาคแอฟริกา

- ภูมิภาคแอฟริกามีการตั้งอัตราอากรศุลกากรต่อสินค้านำเข้าสูงที่สุด โดยเฉลี่ยร้อยละ 8
- สินค้าจากแอฟริกาที่นำเข้ามายังประเทศพัฒนาแล้วมักถูกเก็บอัตราอากรต่ำเนื่องจากได้รับสิทธิพิเศษจาก FTA และสินค้าส่งออกส่วนใหญ่เป็นสินค้าวัตถุดิบและทรัพยากรธรรมชาติที่มีอัตราอากรต่ำอยู่แล้ว

2.2 ภูมิภาคเอเชียใต้

- สินค้านำเข้าของภูมิภาคเอเชียใต้มีอัตราอากรศุลกากรสูง คล้ายคลึงกับภูมิภาคแอฟริกา โดยมีเฉลี่ยประมาณร้อยละ 8
- สินค้าของภูมิภาคเอเชียใต้ถูกเก็บอัตราอากรสูงในการค้าขายในตลาดโลก โดยเฉลี่ยร้อยละ 4

2.3 ภูมิภาคละตินอเมริกา

- ภูมิภาคละตินอเมริกามีอัตราอากรศุลกากรนำเข้าที่ต่ำกว่าอัตราของภูมิภาคแอฟริกาและเอเชียใต้ แต่ยังคงเป็นอัตราที่สูงอย่างมีนัยยะสำคัญ
- สินค้าจากภูมิภาคละตินอเมริกาเก็บอัตราอากรสูงเช่นเดียวกับสินค้าจากภูมิภาคเอเชียใต้ โดยมีอัตราอากรเฉลี่ย ร้อยละ 4
- ความตกลงทางการค้าฉบับต่าง ๆ ของภูมิภาคละตินอเมริกาช่วยลดอัตราอากรของการค้าภายในภูมิภาค และช่วยเปิดโอกาสให้สินค้าเข้าถึงตลาดต่างประเทศ

2.4 ภูมิภาคเอเชียตะวันออก³

- ภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีการตั้งอัตราอากรศุลกากรที่ต่ำเนื่องจากการใช้ความตกลงการค้าเสรีอย่างแพร่หลายและมีการบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอย่างครอบคลุม
- ภูมิภาคเอเชียตะวันออกยังมีความเชื่อมโยงกับระบบห่วงโซ่อุปทานโลกอย่างเหนียวแน่น จึงต้องควบคุมให้อัตราอากรของสินค้าขั้นปฐมภูมิ และสินค้าขั้นทุติยภูมิอยู่ในระดับต่ำ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการค้าและการผลิตสินค้าขามพรมแดน
- สินค้าส่งออกส่วนใหญ่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีอัตราอากรที่ต่ำเช่นกัน ยกเว้น สินค้าที่เกี่ยวข้องกับสงครามการค้าของสหรัฐอเมริกาและจีน รวมไปถึงสินค้าจากประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการตั้งอัตราอากรเพื่อตอบโต้การขาดดุลการค้า (Reciprocal Tariff) ของสหรัฐอเมริกา

2.5 เขตเศรษฐกิจที่พัฒนาแล้ว

- เขตเศรษฐกิจที่พัฒนาแล้วมักรักษ้อัตราอากรศุลกากรให้อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 2 เนื่องจากมีระดับอัตราอากรที่ผูกพันภายใต้หลักการ MFN (MFN Bound Tariff Rate)⁴ ที่ต่ำกว่าอัตราของประเทศกำลังพัฒนา นอกจากนี้ ยังเน้นส่งออกสินค้าที่ผ่านกระบวนการผลิตแล้ว ซึ่งมีอัตราอากรศุลกากรที่ต่ำกว่า
- ประเทศเหล่านี้ให้สิทธิพิเศษในการเข้าสู่ตลาดของสินค้าวัตถุดิบและทรัพยากรจากประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศ แต่ตั้งอัตราอากรนำเข้าที่สูงต่อสินค้าที่ผ่านการผลิตแล้วจากประเทศกำลังพัฒนา

ข้อสังเกต

สังเกตได้ว่า อัตราอากรศุลกากรในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญ เนื่องจากรูปแบบทางการค้าในภูมิภาคและระหว่างภูมิภาคที่แตกต่างกัน อาทิ

- ประเทศที่ทำการค้ากับประเทศอื่นในภูมิภาคเดียวกัน มักมีการเรียกเก็บอากรต่อกันและกันในอัตราที่ต่ำ เป็นผลมาจากความตกลงการค้าเสรีระดับภูมิภาค
- การค้าระหว่างภูมิภาคมักมีอัตราอากรที่สูงกว่าการค้าภายในภูมิภาค เพื่อลดการเปิดตลาดต่อสินค้าภายนอกและลดความสามารถทางการแข่งขันของสินค้าจากต่างประเทศ
- การค้าระหว่างประเทศกำลังพัฒนา (South-South Trade) มีการเรียกเก็บอัตราอากรที่สูง โดยเฉพาะการค้าระหว่างประเทศในภูมิภาคละตินอเมริกา แอฟริกา และเอเชียใต้ ยกตัวอย่างเช่น การค้าระหว่างภูมิภาคเอเชียใต้และละตินอเมริกามีการเรียกเก็บอากรศุลกากรโดยเฉลี่ยในอัตราร้อยละ 15

⁴ อัตราอากรศุลกากรที่ประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ระบุไว้ใน การเจรจาการค้าซึ่งเป็นข้อผูกพันที่ประเทศนั้น ๆ มีต่อประเทศสมาชิก WTO อื่น ๆ อัตราอากรผูกพันนี้ คือ อัตราอากรสูงสุดที่ประเทศนั้น ๆ สามารถเรียกเก็บได้จากสินค้านำเข้าจากประเทศสมาชิก WTO อื่น ๆ

³ ในที่นี้ รวมไปถึงภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา อัตราอากรสำหรับการค้าระหว่างประเทศกำลังพัฒนายังไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยยะสำคัญ ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงในรายละเอียดของสินค้าบางชนิดหรือองค์ประกอบทางการค้าบางส่วน แต่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในระดับอัตราอากร

สรุปได้ว่า โครงสร้างอัตราอากรศุลกากรที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศและภูมิภาคส่งผลกระทบต่อประเทศกำลังพัฒนาในหลายแง่มุม ดังนี้

- 1. ประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศได้ประโยชน์จากอัตราอากรที่ต่ำสำหรับการค้าภายในภูมิภาค**
จึงเน้นการค้าขายภายในภูมิภาค (Intraregional Trade) มากกว่าการส่งออกสินค้าไปยังตลาดในภูมิภาคอื่น ๆ เช่น ภูมิภาคแอฟริกา ได้ประโยชน์จากการค้าภายในภูมิภาคมากกว่าการส่งออกไปยังภูมิภาคอื่นถึงร้อยละ 4.6 และภูมิภาคละตินอเมริกาได้ประโยชน์ประมาณร้อยละ 3
- 2. ประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศที่ต้องการขยายตลาดการส่งออกไปยังนอกภูมิภาค มักถูกกีดกันด้วยอัตราอากรที่สูง** ผู้ส่งออกที่ต้องการแข่งขันในตลาดการค้าระหว่างภูมิภาค (Interregional Trade) ในภูมิภาคอื่น จึงเสียเปรียบผู้ส่งออกในภูมิภาคนั้น ๆ ที่ได้สิทธิพิเศษทางอากรและการเข้าถึงตลาดในภูมิภาคมากกว่า
- 3. ผู้ส่งออกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มักพบ**

การกีดกันทางการค้าน้อยกว่าผู้ส่งออกในประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ เนื่องจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีสินค้าส่งออกที่มีอัตราอากรต่ำ อาทิ สินค้าอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องจักร ทั้งยังมีระดับการบูรณาการกับห่วงโซ่อุปทานโลกและการเปิดเสรีทางการค้า (Trade Liberalization) ที่มากกว่าภูมิภาคแอฟริกา เอเชียใต้ และละตินอเมริกา นอกจากนี้ สินค้าของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มส่วนใหญ่ยังเป็นสินค้าที่มีระดับอัตราอากรที่ผูกพันภายใต้หลักการ MFN ที่ต่ำอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพึ่งพาสิทธิพิเศษจาก FTA มากนัก จึงสรุปได้ว่าความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นผลมาจากความมีประสิทธิภาพในเครือข่ายการผลิตและความสามารถทางเทคโนโลยีในการผลิตสินค้าที่มีอัตราอากรต่ำ มากกว่าการอาศัยประโยชน์จากความได้เปรียบทางอัตราอากร

.....

อ้างอิง

UNCTAD. "Global Trade Update: Policy Insights the Role of Tariffs in International Trade." <https://unctad.org/system/files/official-document/ditcinf2025d1.pdf>. Accessed 10 June 2025.

© Markus Winkler, Unsplash

บทวิเคราะห์สถานการณ์การค้าโลก ในยุคอัตราอากรศุลกากรผันผวน

ในปี 2567 (2024) การค้าโลกมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องมาจากช่วงครึ่งหลังของปี 2566 (2023) ซึ่งกลุ่มประเทศกำลังพัฒนามีอัตราการเติบโตสูงกว่ากลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว การค้าระหว่างประเทศกำลังพัฒนา (South-South Trade) มีผลประกอบการที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยตลอดปี โดยมีมูลค่าการค้าส่วนใหญ่จากภูมิภาคเอเชียใต้และเอเชียตะวันออก นอกจากนี้ ข้อมูลในเบื้องต้นของไตรมาสที่ 1 ปี 2568 (2025) แสดงให้เห็นว่าตัวเลขการค้าในภาคการซื้อขายสินค้าและบริการยังคงเติบโต แต่ส่วนหนึ่งของการเติบโตดังกล่าวเป็นผลมาจากการค้าและการขนส่งสินค้าล่วงหน้า (Frontloading Shipment) เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับนโยบายการขึ้นอัตราอากรศุลกากรของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาที่มีความผันผวนสูง

สงครามการค้าและการเพิ่มอัตราอากร โดยประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ในปี 2568

เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2568 (2025) ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ แห่งสหรัฐอเมริกา ได้ออกนโยบายเพิ่มอัตราอากรศุลกากรในอัตราที่สูงต่อสินค้าต่างประเทศ เพื่อลดการขาดดุลทางการค้าและกระตุ้นให้มีการย้ายฐานการผลิตของสินค้าอุตสาหกรรมกลับมายังสหรัฐอเมริกา⁵ โดยแบ่งมาตรการออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. การตั้งอัตราอากรพื้นฐาน (Baseline Tariff)
ร้อยละ 10 ซึ่งคิดตามราคา (Ad Valorem) ต่อสินค้านำเข้าจาก**ทุกประเทศทั่วโลก**

⁵ ในปี 2564 (2024) สหรัฐอเมริกามีตัวเลขการขาดดุลการค้าสูงที่สุดในโลก คิดเป็น 918.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และจีนมีตัวเลขการได้ดุลการค้าสูงที่สุดที่ 922.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

2. การตั้งอัตราอากรศุลกากรเพื่อตอบโต้การได้ดุลการค้า (Reciprocal Tariff) ต่อสินค้าจากประเทศที่ได้ดุลการค้ากับสหรัฐอเมริกาหลายประเทศ โดยมีอัตราอากรที่แตกต่างกันไปตามอัตราส่วนการได้ดุลการค้าของประเทศเหล่านี้ อาทิ

- ราชอาณาจักรกัมพูชา ร้อยละ 50
- สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ร้อยละ 48
- สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ร้อยละ 46
- สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ร้อยละ 44
- ไทย ร้อยละ 36
- สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ร้อยละ 32
- ญี่ปุ่น ร้อยละ 24
- สหภาพยุโรป (EU) ร้อยละ 20

ทั้งนี้ ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ได้ชะลอการใช้บังคับอัตราอากรใหม่ในส่วนนี้เป็นเวลา 90 วัน สำหรับประเทศที่ไม่มีการออกมาตรการตอบโต้และมีความพยายามที่จะเจรจากับสหรัฐอเมริกา **หากการเจรจาไม่คืบหน้า จะกลับมาใช้บังคับอัตราอากรเหล่านี้ตั้งแต่วันที่ 9 กรกฎาคม 2568 (2025)**

สำหรับสาธารณรัฐประชาชนจีน ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ได้ออกมาตรการเพิ่มเติมที่เปิดฉากสงครามการค้า (Trade War) ระหว่างทั้งสองประเทศขึ้นอีกครั้ง โดยได้ตั้งอากรศุลกากรสำหรับสินค้าจีนในหลายมูลเหตุ **รวมทั้งสิ้นร้อยละ 145** ซึ่งประกอบไปด้วย

1. อัตราอากรเพื่อการป้องกันสารเสพติดเฟรนทานิล⁶ ร้อยละ 20 ประกาศเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2568 (2025)
2. อัตราอากรเพื่อตอบโต้การได้ดุลการค้าของจีน (Reciprocal Tariff) ร้อยละ 34 ประกาศเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2568 (2025)
3. อัตราอากรตอบโต้การไม่ยอมโอนอ่อนผ่อนตามของจีน ร้อยละ 50 ประกาศเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2568 (2025) หลังจากที่จีนไม่แสดงเจตนารมย์ที่จะเจรจากับสหรัฐอเมริกา
4. การเพิ่มอัตราอากรต่อสินค้าจีนอีกร้อยละ 41 เพื่อการกดดันจีนเพิ่มเติม ประกาศเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2568 (2025)

ในขณะเดียวกัน **ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ได้แสดงความไม่พอใจและออกมาตรการตอบโต้** การทำสงครามการค้าของสหรัฐอเมริกาแบบตาต่อตา-ฟันต่อฟัน โดยได้กำหนด**อัตราอากรศุลกากรตอบโต้สหรัฐอเมริกาทั้งหมดร้อยละ 125** ซึ่งรวมมาจาก

1. อัตราอากรตอบโต้สงครามการค้าของสหรัฐอเมริกา ร้อยละ 34 ประกาศเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2568 (2025)
2. การเพิ่มอัตราอากรตอบโต้อีกร้อยละ 50 ประกาศเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2568 (2025)
3. การเพิ่มอัตราอากรตอบโต้อีกร้อยละ 41 ประกาศเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2568 (2025)

⁶สหรัฐอเมริกาประสบปัญหาการลักลอบนำเข้าสารเสพติดเฟรนทานิล ซึ่งถือเป็นวิกฤติทางสาธารณสุขของประเทศ ทั้งนี้ ประธานาธิบดีทรัมป์เชื่อว่าสารเสพติดเหล่านี้มักถูกขนส่งมาจากพัสดุ E-commerce จากจีน จึงได้ตั้งอัตราอากรเพื่อลดความเสี่ยงของการลักลอบขนส่งสารเสพติดนี้

การตั้งอัตราอากรที่สูงเพื่อตอบโต้กันข้างต้น ส่งผลให้การค้าระหว่างประเทศปั่นป่วน เนื่องจากทั้งสหรัฐอเมริกาและจีนเป็นประเทศที่มีตลาดการค้าการลงทุนที่ใหญ่ที่สุดในโลก นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงอัตราอากรอย่างฉับพลันและไม่มีความแน่นอนในแนวทางการบริหารส่งผลให้ห่วงโซ่อุปทานและแนวปฏิบัติของศุลกากรในหลายประเทศหยุดชะงัก ซึ่งส่งผลให้เกิดต้นทุนค่าเสียโอกาสและความเสียหายทางเศรษฐกิจในวงกว้าง

ต่อมา ทั้งสองฝ่ายได้เจรจา ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ในช่วงต้นเดือนพฤษภาคม 2567 (2025) ส่งผลให้บรรยากาศสงครามการค้าอยู่ใน **ช่วงผ่อนคลายความตึงเครียด** เมื่อสหรัฐอเมริกาได้ชะลอการใช้บังคับอัตราอากรร้อยละ 145 ต่อสินค้าจีนเป็นเวลา 90 วัน ตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2568 (2025) ถึงวันที่ 12 สิงหาคม 2568 (2025) ในระหว่างนี้ได้ **กำหนดอากรศุลกากรต่อสินค้าจีนในอัตราร้อยละ 30 และรัฐบาลจีนได้ลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับสินค้าสหรัฐให้เหลือร้อยละ 10** จากเดิมกำหนดไว้ที่ร้อยละ 125

2568: ปีแห่งความไม่แน่นอนของการค้าระหว่างประเทศ

ความผันผวนของอัตราอากรศุลกากรที่ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในสงครามการค้าและการคานอำนาจในเชิงภูมิรัฐศาสตร์ ทำให้สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศในปี 2568 (2025) เต็มไปด้วยความไม่แน่นอนและมีความเสี่ยงที่จะเกิดสภาวะถดถอย ถึงแม้บางส่วนมีการคาดการณ์ว่าอัตราเงินเฟ้อของโลกจะลดลงและการที่รัฐบาลจีนจะเพิ่มงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจสำหรับปี 2568 (2025) อาจทำให้เศรษฐกิจโลกโตขึ้นอีกร้อยละ 5 แต่สถานการณ์การค้าในปี 2568 (2025) ก็ยังคงมีทิศทางไม่แน่นอน อีกทั้งความมั่นคงทางการค้าและการลงทุนจะได้รับผลกระทบจากนโยบายทางการค้าที่ผันผวนอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยที่ส่งผลให้การค้าระหว่างประเทศในปี 2568 (2025) มีความไม่แน่นอนดังต่อไปนี้

1. แนวโน้มของนโยบายกีดกันทางการค้า (Protectionist Trade Policy)

ในปัจจุบันมีแนวโน้มของการใช้นโยบายกีดกันทางการค้า (Protectionist Trade Policy) เพิ่มขึ้น และส่วนใหญ่มักดำเนินนโยบายนี้เพื่อวัตถุประสงค์ทางภูมิรัฐศาสตร์ เห็นได้ชัดจากการตั้งอัตราอากรที่ใช้บังคับต่อบางประเทศโดยเฉพาะ ดังเช่นในกรณีของสหรัฐอเมริกาและจีน และการตั้งอากรศุลกากรสำหรับเฉพาะสินค้ายุทธศาสตร์ เช่น เหล็กและอะลูมิเนียม สถานการณ์นี้จะส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานในระดับโลกและระดับภูมิภาค เนื่องจากผู้ประกอบการจะเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตและการจัดหาวัตถุดิบของสินค้าจะเปลี่ยนแปลงไปตามกลยุทธ์การปรับตัวของผู้ประกอบการ

2. ความตึงเครียดระหว่างประเทศมหาอำนาจ ที่อาจกระตุ้นให้ประเทศอื่น ๆ ต้องเพิ่ม กำแพงทางการค้าตามไปด้วย

การตั้งนโยบายกีดกันทางการค้าของสหรัฐอเมริกานอกจากจะส่งผลกระทบต่อประเทศที่เป็นเป้าหมายหลักของนโยบายอย่างเช่น จีน และประเทศอื่น ๆ ที่ได้ดุลการค้ากับสหรัฐอเมริกาแล้วยังส่งผลกระทบต่อประเทศที่สามที่เกี่ยวข้องกับประเทศเหล่านี้ในห่วงโซ่อุปทานอีกด้วย ทั้งนี้ ประเทศหนึ่งมักรับมือกับการตั้งกำแพงทางการค้าของอีกประเทศหนึ่งด้วยการตั้งกำแพงทางการค้าตอบโต้ ซึ่งจะทำให้ประเทศที่เกี่ยวข้องทั้งหมดต้องตั้งกำแพงทางการค้าตามไปด้วย ในท้ายที่สุด การกำหนดอัตราอากรศุลกากรที่สูงเพื่อกีดกันทางการค้าโดยมุ่งเป้าไปที่บางอุตสาหกรรมหรือในเฉพาะบางประเทศ จึงจะทำให้ห่วงโซ่อุปทานมีความตึงเครียดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

3. การเพิ่มเงินอุดหนุน (Subsidy) และ นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมในประเทศ

การตั้งกำแพงการค้ามักมาพร้อมกับการเพิ่มเงินอุดหนุนและการส่งเสริมอุตสาหกรรมในประเทศ ซึ่งนอกเหนือจากสหรัฐอเมริกาที่ออกนโยบายดังกล่าวเพื่อเพิ่มดุลการค้าและกระตุ้นให้มีการย้ายฐานการผลิตกลับไปในประเทศ ประเทศอื่น ๆ ยังมีการดำเนินนโยบายที่คล้ายกันเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมหรือผลิตภัณฑ์ที่มีความยั่งยืนเพื่อเตรียมพร้อมต่อการเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจแบบหมุนเวียน (Circular Economy) ในภาพรวม นโยบายเศรษฐกิจที่เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศจะส่งผลให้การค้าระหว่างประเทศเติบโตช้า โดยเฉพาะในภาคการค้าแร่ธาตุหายาก (Rare Earth Elements: REEs)⁷

⁷ กลุ่มธาตุโลหะ 17 ชนิด อาทิ สแกนเดียม (Sc) อิตเทรียม (Y) แลนทานัม (La) ซีเรียม (Ce) เพอร์ซีโอไดเมียม (Pr) มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ พลังงาน การแพทย์ และการป้องกันประเทศ

4. การชะลอตัวทางเศรษฐกิจ ต่อเนื่องตลอดปี

ในช่วงต้นปี 2568 (2025) ข้อมูลจากดัชนี Shanghai Containerized Freight Index (SCFI) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าอัตราการขนส่งด้วยตู้คอนเทนเนอร์ลดลงอย่างเห็นได้ชัด ถึงแม้ว่าค่าใช้จ่ายในการขนส่งจะลดลงแต่อัตราการขนส่งกลับลดลงไปด้วย แสดงให้เห็นว่าตลาดโลกมีความต้องการสินค้าวัตถุดิบและสินค้าที่ผ่านการผลิตแล้วลดน้อยลง ซึ่งชี้ให้เห็นถึงการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ยิ่งไปกว่านี้ ข้อมูลจากดัชนี Baltic Dry Index ซึ่งติดตามปริมาณการขนส่งสินค้าเทกอง (Bulk Commodity) เช่น ถ่านหิน ธัญพืช และสินแร่เหล็ก ยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับปริมาณในช่วงเวลาเดียวกันของปี 2567 (2024) ยิ่งชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจของโลกกำลังชะลอตัว เนื่องจากความต้องการสินค้าเทกองที่ลดลงจะส่งผลให้ผลผลิตทางอุตสาหกรรมลดลงตามไปด้วย

อ้างอิง

- Farah Master, Casey Hall and Lisa Baertlein. "US Slashes 'de minimis' Tariff on Small China Parcels to as Low as 30%." Reuters. <https://www.reuters.com/world/china/us-cut-de-minimis-tariff-china-shipments-54-120-2025-05-13/>. Accessed 14 May 2025.
- The White House. "Amendment to Reciprocal Tariffs and Updated Duties as Applied to Low-value Imports from the People's Republic of China." <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/04/amendment-to-recipricol-tariffs-and-updated-duties-as-applied-to-low-value-imports-from-the-peoples-republic-of-china/>. Accessed 15 April 2025.
- UNCTAD. "Global Trade Update: Policy Insights the Role of Tariffs in International Trade." <https://unctad.org/system/files/official-document/ditcinf2025d1.pdf>. Accessed 10 June 2025.

ผลกระทบของสงครามการค้า: ข้อสังเกตสำหรับหน่วยงานศุลกากร

การเพิ่มอัตราอากรศุลกากรให้สูงขึ้นอย่างฉับพลันส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานศุลกากรในหลายแง่มุม ในเชิงการบริหารงานบุคคล หน่วยงานศุลกากรจะต้องใช้เจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบสินค้านำเข้าเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีสินค้าส่วนใหญ่ไม่ได้รับการยกเว้นอากรและระบบการตรวจสอบเอกสารแบบอิเล็กทรอนิกส์ต้องได้รับการปรับปรุงให้สามารถตรวจสอบคัดกรองข้อมูลตามกฎหมายระเบียบใหม่ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งถือเป็นความท้าทาย เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับอัตราอากรศุลกากรและมาตรการควบคุมสินค้าที่กำหนดโดยสหรัฐอเมริกา นั้นยังไม่มีความแน่นอน จึงยากต่อการกำหนดระเบียบวิธีการทางศุลกากรเพื่อการใช้บังคับที่สอดคล้องกัน

การทำสงครามการค้าหรือการดำเนินนโยบายกีดกันทางการค้าด้วยการตั้งอัตราอากรศุลกากรที่สูงผิดปกติอย่างฉับพลัน มีผลทำให้เสี่ยงต่อการลักลอบขนส่งสินค้าแบบผิดกฎหมายที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการลักลอบขนส่งสินค้าอุปโภคบริโภคเพื่อนำไปจำหน่ายให้แก่กลุ่มผู้บริโภคที่ไม่มีกำลังซื้อสินค้าที่ราคาพุ่งสูงขึ้นอย่างฉับพลันในท้องตลาดทั่วไป ทั้งนี้ ตลาดสินค้าที่หลีกเลี่ยงการเสียอากรและนำเข้าอย่างผิดกฎหมายมักเป็นแหล่งรายได้สำคัญที่เอื้อให้กลุ่มก่อการร้ายและองค์กรอาชญากรรมขยายอิทธิพลได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยสามารถศึกษาได้จากกรณีศึกษา ดังต่อไปนี้

กรณีศึกษาการขึ้นอัตราอากรขาเข้าของสินค้าข้าวเป็นร้อยละ 110 ของรัฐบาลไนจีเรีย ปี 2556 - 2557 (2013 - 2014)

ในเดือนมกราคม 2556 (2013) รัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรียได้เพิ่มอัตราอากรศุลกากรของสินค้าข้าวเป็นร้อยละ 110 เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตข้าวในประเทศ หลังจากที่มีการนำเข้าข้าวมากเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากจีนแม้ว่าไนจีเรียมีทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกข้าว การกำหนดอัตราศุลกากรสินค้าข้าวร้อยละ 110 จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อสกัดกั้นการนำเข้าข้าวที่ส่งออกมาจากอินเดียและไทย

อย่างไรก็ตาม นโยบายดังกล่าวไม่ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมการเพาะปลูกข้าวของเกษตรกรไนจีเรีย เนื่องจากต้นทุนอื่น ๆ ในการเพาะปลูกยังมีราคาสูง อีกทั้งเกษตรกรยังไม่มีความชำนาญมากพอที่จะเพาะปลูกข้าวได้ในระดับอุตสาหกรรม ข้าวที่ส่งออกมาจากไทยและอินเดียจึงยังคงมีราคาที่ถูกว่าข้าวที่เพาะปลูกในไนจีเรีย เป็นช่องโหว่ให้องค์กรอาชญากรรมและกลุ่มผู้ค้าสินค้าผิดกฎหมายลักลอบนำเข้าสินค้าข้าวจากไทยและอินเดียที่นำมาพักไว้ในคลังสินค้าในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สาธารณรัฐแคเมอรูนและสาธารณรัฐเบนิน

กลุ่มองค์กรอาชญากรรมหนึ่งที่ได้ผลกำไรจากการลักลอบนำเข้าข้าวเป็นจำนวนมาก คือ กลุ่มโบโกฮาราม (Boko Haram) ที่มีฐานที่มั่นทางตะวันออกเฉียงเหนือของไนจีเรีย องค์กรนี้สามารถปรับตัวและหาช่องโหว่จากการปรับขึ้นอัตราอากรศุลกากรของสินค้าข้าวได้อย่างรวดเร็วจนมีแหล่งเงินเพียงพอต่อการสะสมอาวุธ ขยายพื้นที่อิทธิพล และก่อเหตุการณ์ลักพาตัวนักเรียนหญิงจำนวน 250 รายในเมือง Chibok ในช่วงเดือนเมษายน ปี 2557 (2014) ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ได้รับความสนใจในระดับระหว่างประเทศในขณะนั้น

ต่อมา รัฐบาลไนจีเรียได้ตระหนักถึงความเสียหายทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการตั้งอัตราอากรสินค้าข้าวร้อยละ 110 ซึ่งได้รับการร้องเรียนจากทั้งกลุ่มเกษตรกร และหน่วยงานศุลกากรที่ต้องจัดการกับสินค้าข้าวผิดกฎหมายมากขึ้น ทั้งยังมีการจับกุมรายได้จากการค้าข้าวระหว่างพรมแดนไนจีเรีย-เบนิน ได้ลดน้อยลง เนื่องจากข้าวส่วนใหญ่ถูกลักลอบขนส่งแบบผิดกฎหมาย จึงได้ตัดสินใจลดอัตราอากรให้เหลือร้อยละ 30 ในเดือนกรกฎาคม 2557 (2014)

© War on the Rocks

กรณีศึกษาข้างต้นสามารถนำมาศึกษาเปรียบเทียบกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา หลังจากการใช้บังคับอัตราอากรศุลกากรในอัตราที่สูงต่อประเทศคู่ค้าหลายประเทศในสินค้าเกือบทุกชนิด ถึงแม้ว่าบริบททางสังคมและเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาจะแตกต่างจากไนจีเรียเป็นอย่างมาก แต่จุดอ่อนที่สหรัฐอเมริกาและไนจีเรียมีร่วมกันในประเด็นนี้ คือ การขาดศักยภาพในการผลิตสินค้าด้วยตนเองให้มีคุณภาพและมีราคาที่ยังสามารถแข่งขันกับสินค้าที่ผลิตในต่างประเทศได้ ในที่นี้ ไนจีเรียขาดนโยบายส่งเสริมทักษะและการเปิดตลาดข้าวของเกษตรกร และสหรัฐอเมริกายังคงมีต้นทุนการผลิตที่สูงจากอัตราค่าแรง และการที่แรงงานอเมริกันยังคงขาดทักษะในการทำอุตสาหกรรมหนัก สินค้านำเข้าจากต่างประเทศจึงยังคงเป็นทางเลือกที่ดีกว่าสำหรับกลุ่มผู้บริโภคโดยทั่วไป

© Ann Kiernan, Financial Times

ก่อนการใช้บังคับอัตราศุลกากรใหม่ของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ การลักลอบขนส่งสินค้าผิดกฎหมายเข้ามายังสหรัฐอเมริกามักเป็นการลักลอบนำเข้าสินค้าปลอมจากทวีปเอเชีย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าจากจีนและเขตบริหารพิเศษฮ่องกง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าแฟชั่นที่ราคาถูก มีมูลค่าการตรวจยึด 5,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2567 (2024) อย่างไรก็ตาม หากมีการใช้บังคับอัตราอากรศุลกากรใหม่ การลักลอบนำเข้าสินค้าส่วนใหญ่จะเป็นการลักลอบสินค้าอุปโภคบริโภคหรือสินค้าวัตถุดิบที่มีความจำเป็นต่อการใช้ชีวิตประจำวันและการรักษาความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจต่าง ๆ โดยกลุ่มอาชญากรจะเลือกนำเข้าสินค้าผ่านท่าเรือที่มีระยะเวลาตรวจปล่อยสินค้าเร็วที่สุดก่อน เพื่อลดโอกาสการสกัดกั้นและตรวจยึดโดยพนักงานศุลกากร

ในบริบทข้างต้น ความต้องการสินค้าผิดกฎหมายจะเพิ่มสูงขึ้นในตลาดจนทำให้ศุลกากรไม่สามารถที่จะสกัดกั้นสินค้าผิดกฎหมายได้ ส่งผลให้สินค้าผิดกฎหมายมีอยู่ทั่วไปในท้องตลาดและได้รับการยอมรับให้เป็นเหมือนสินค้าถูกกฎหมาย ในทำนองเดียวกับสถานการณ์การลักลอบนำเข้าสุราในสหรัฐอเมริกาในช่วงปี 2463-2476 (1920-1933) หลังจากที่สหรัฐอเมริกาได้ห้ามการผลิต จำหน่าย และขนส่งสุราในประเทศตามข้อกฎหมาย Volstead Act ทำให้เกิดธุรกิจการลักลอบนำเข้าและจำหน่ายสุราอย่างแพร่หลาย และเป็นปัจจัยสำคัญของการขยายตัวของเหตุความรุนแรงจากกลุ่มอันธพาลและองค์กรอาชญากรในช่วงเวลานั้น

ข้อสรุป

ถึงแม้ว่าสถานการณ์ของอัตราอากรศุลกากรโลก จากข้อมูลในปี 2567 (2024) มีแนวโน้มที่จะลดลงในหลายภูมิภาคเนื่องจากความพยายามในการเปิดเสรีทางการค้าผ่านการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการทำความตกลงการค้าเสรี (FTA) แต่การใช้อากรศุลกากรเป็นเครื่องมือในการทำสงครามการค้าและเพื่อเพิ่มดุลการค้ากับประเทศคู่ค้าของสหรัฐอเมริกาเป็นปัจจัยที่ทำให้แนวโน้มของอัตราอากรศุลกากรโลกในปัจจุบันคาดเดาได้ยาก โดยเฉพาะเมื่อประเทศต่าง ๆ กำลังจะดำเนินนโยบายกีดกันทางการค้าและปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศมากขึ้น

ในบริบทของศุลกากร การเพิ่มสูงขึ้นอย่างฉับพลันของอัตราอากรศุลกากรส่งผลให้เกิดภาวะสูญญากาศทางการควบคุม เนื่องจากหน่วยงานต่าง ๆ ไม่สามารถออกระเบียบการควบคุมและตรวจสอบสินค้าได้เท่าทันต่อความผันผวนทางนโยบายได้ องค์กรอาชญากรรมและเครือข่ายลักลอบขนส่งสินค้าผิดกฎหมายอื่น ๆ จึงอาจใช้โอกาสนี้ในการลักลอบขนส่งสินค้าเพื่อหลบเลี่ยงอากรเพิ่มมากขึ้น โดยสินค้าที่ถูกลักลอบขนส่งจะเปลี่ยนจากการลักลอบขนส่งสินค้าปลอม มาสู่การลักลอบขนส่งสินค้าวัตถุติดและสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีความต้องการในตลาดสูงขึ้น

หน่วยงานศุลกากรจึงมีภารกิจหนักยิ่งขึ้นในด้านการตรวจสอบ ป้องกัน และบริหารจัดการระบบศุลกากรให้ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างทันท่วงที หน่วยงานศุลกากรจึงควรมีการพัฒนาอย่างรอบด้านทั้งด้านเทคโนโลยี บุคลากร และกระบวนการตรวจสอบเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางการค้าโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งทำหน้าที่เป็นแนวหน้าในการปกป้องประเทศจากผลกระทบของสงครามการค้าในระยะยาว

อ้างอิง

- Melissa Lloyd. "Tariffs Create Markets – Just Not the Ones Policymakers Want." War on the Rocks. <https://warontherocks.com/2025/05/tariffs-create-markets-just-not-the-ones-policymakers-want/>. Accessed 15 June 2025.
- Roberto Saviano. "Trump's Tariffs are a Gift to the Mafia." Financial Times. <https://www.ft.com/content/94aad6c8-5ae8-42b9-9079-15c3934dfbaa>. Accessed 25 June 2025.
- USDA. "Gain Report: Nigeria Grain and Feed Update – Nigeria Remains a Huge Export Market for Wheat and Rice." https://apps.fas.usda.gov/newgainapi/api/report/downloadreportbyfilename?filename= Grain%20and%20Feed%20Update_Lagos_Nigeria_11-24-2014.pdf. Accessed 30 June 2025.

สงครามการค้าสหรัฐ - จีน ผ่อนคลายความตึงเครียด ทรมัปสั่งลดอากรสินค้าทั่วไปและสินค้ามูลค่าต่ำจากจีน เหลือร้อยละ 30

เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2568 (2025) ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ แห่งสหรัฐอเมริกา ลงนามคำสั่งฝ่ายบริหาร (Executive Order) ชะลอการใช้นโยบายอัตราอากรศุลกากร (Tariff) ร้อยละ 145 ต่อสินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นเวลา 90 วัน¹ หลังจากการเจรจาของทั้งสองฝ่าย ณ กรุงเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ส่งผลให้บรรยากาศสงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกา - จีน อยู่ในช่วงผ่อนคลายความตึงเครียด (Detente) และจะมีการเจรจาเพื่อแก้ไขให้ระบบการค้าเป็นธรรมต่อทั้งสองฝ่ายมากขึ้นต่อไป

ในระหว่างนี้ ตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2568 (2025) ถึงวันที่ 12 สิงหาคม 2568 (2025) สินค้าจีนต้องเสียอากรศุลกากรขาเข้าร้อยละ 30 ซึ่งรวมมาจาก 1. อัตราอากรศุลกากรเพื่อการป้องกันสารเสพติดเพนทานิลร้อยละ 20 และ 2. อัตราอากรศุลกากรเพื่อตอบโต้การได้ดุลการค้าของจีน (Reciprocal Tariff) ที่ลดเหลือเพียงร้อยละ 10 (จากเดิม รวมอัตราอากรทั้งหมดได้ร้อยละ 145) และรัฐบาลจีนได้ลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับสินค้าสหรัฐเหลือร้อยละ 10 (จากเดิม ร้อยละ 125)

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2568 (2025) ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ยังได้ประกาศลดอัตราอากรศุลกากรและค่าธรรมเนียมสำหรับสินค้ามูลค่าต่ำ (Low-value Import) จากจีน ซึ่งเป็นสินค้าที่มีมูลค่าไม่เกิน 800 ดอลลาร์สหรัฐ โดยสรุปการเปลี่ยนแปลงได้ดังนี้

- ลดอัตราอากรตามราคา (Ad Valorem Tariff) ของสินค้ามูลค่าต่ำให้เหลือร้อยละ 30 จากเดิม ได้ประกาศยกเลิกการกำหนดมูลค่าสินค้าขั้นต่ำที่ไม่ต้องเสียอากรศุลกากร (de minimis) เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2568 (2025) และประกาศเพิ่มอากรศุลกากรสำหรับสินค้ากลุ่มนี้เป็นร้อยละ 120 เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2568 (2025) ซึ่งทั้งหมดมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม 2568 (2025)

¹ ขอมูล ณ วันที่ 14 พฤษภาคม 2568 (2025)

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

- คงไว้ซึ่งค่าธรรมเนียมไปรษณีย์ (Flat Postal Fee) 100 ดอลลาร์สหรัฐ พัสตของสินค้ามูลค่าต่ำจากจีนยังคงต้องเสียค่าธรรมเนียมไปรษณีย์ 100 ดอลลาร์สหรัฐ หากคำนวณอากรตามราคาแล้วมีมูลค่าน้อยกว่า 100 ดอลลาร์สหรัฐ² ตามประกาศเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2568 (2025) ที่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม 2568 (2025)
- ยกเลิกแผนการปรับขึ้นค่าธรรมเนียมไปรษณีย์เป็น 200 ดอลลาร์สหรัฐ ที่เดิมจะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2568 (2025)

² ในช่วงก่อนวันที่ 2 พฤษภาคม 2568 (2025) สินค้านำเข้ามูลค่าต่ำกว่า 800 ดอลลาร์สหรัฐจากจีน จะได้รับการยกเว้นอากรศุลกากรและไม่มีการกำหนดค่าธรรมเนียมไปรษณีย์ แต่ตามคำสั่งในปัจจุบัน นับตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม 2568 (2025) สินค้าเหล่านี้จะต้องเสียอัตราอากรตามราคา (Ad Valorem Tariff) ร้อยละ 30 หรือ เสียค่าธรรมเนียมไปรษณีย์ 100 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อชิ้น ขึ้นอยู่กับว่าอากรตามการคำนวณรูปแบบใดมีมูลค่าสูงกว่า จึงสามารถอนุมานได้ว่าแม้ในระหว่างนี้อัตราอากรของสินค้ามูลค่าต่ำจากจีนจะลดลงเหลือร้อยละ 30 แต่พัสตเหล่านี้ก็ยังคงต้องเสียค่าธรรมเนียมอย่างน้อย 100 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อชิ้น

อ้างอิง

The White House. "Modifying Reciprocal Tariff Rates to Reflect Trading Partner Retaliation and Alignment." <https://www.whitehouse.gov/.../modifying-reciprocal...retaliation-and-alignment/>. Accessed 14 May 2025.

Farah Master, Casey Hall and Lisa Baertlein. "US Slashes 'de minimis' Tariff on Small China Parcels to as Low as 30%." Reuters. <https://www.reuters.com/.../us-cut-de-minimis-tariff.../>. Accessed 14 May 2025.

EU เตรียมเก็บค่าธรรมเนียมสินค้าไปรษณีย์ E-commerce ชั้นละ 2 ยูโร

เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2568 (2025) นาย Maros Sefcovic ตำแหน่ง Commissioner for Trade and Economic Security ของคณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission) ประกาศข้อเสนอการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมไปรษณีย์ต่อพัสดุมูลค่าต่ำกว่า 150 ยูโร ชั้นละ 2 ยูโร ให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปสหภาพศุลกากรยุโรป (EU Customs Union Reform) เพื่อเพิ่มมาตรการจัดการสินค้าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) จากสาธารณรัฐประชาชนจีนที่อาจล้นทะลักมาที่สหภาพยุโรป (European Union: EU) มากขึ้น

ในปี 2567 (2024) มีสินค้า E-commerce มูลค่าต่ำกว่า 150 ยูโร เข้ามายัง EU จำนวน 4,600 ล้านชิ้น ซึ่งเป็นสินค้าจีนมากกว่าร้อยละ 90 และมักเป็นสินค้าจากแพลตฟอร์ม Temu และ Shein สินค้าเหล่านี้ได้สร้างความท้าทายต่อหน่วยงานศุลกากรในประเทศสมาชิก EU เนื่องจากต้องใช้ทรัพยากรและงบประมาณมากขึ้นในการตรวจสอบสินค้าจำนวนมาก นอกจากนี้ ยังเป็นกลุ่มสินค้าที่บั่นทอนความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการ EU เนื่องจากมีราคาถูกกว่าสินค้าที่ผลิตใน EU และมักไม่ได้มาตรฐานสินค้าตามข้อกำหนดของ EU

ข้อเสนอนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดเก็บค่าธรรมเนียมให้ไปรษณีย์สำหรับการจัดการสินค้าที่เพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้หน่วยงานศุลกากรและหน่วยงานด้านการตรวจสอบมาตรฐานอื่น ๆ สามารถตรวจสอบสินค้านำเข้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยในเบื้องต้น ได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม 2 ยูโร ต่อพัสดุที่ส่งตรงไปยังผู้บริโภค (Business-to-Customer: B2C) และค่าธรรมเนียม 0.5 ยูโร ต่อพัสดุที่ส่งไปยังคลังสินค้า (Business-to-Business: B2B)

สังเกตได้ว่า คณะกรรมาธิการยุโรปและสภายุโรป (European Parliament) กำลังจะชักจูงให้มีการนำเข้าสินค้าในปริมาณคราวละมาก ๆ (Bulk) แทนที่การนำเข้าสินค้าพัสดุมูลค่าต่ำที่มีจำนวนมาก ทั้งนี้ การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมไปรษณีย์อาจเข้ามาเป็นเพียงมาตรการชั่วคราวในระหว่างที่ EU กำลังเตรียมการยกเลิกการยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับสินค้าที่มีมูลค่าต่ำกว่า 150 ยูโร (de minimis) และการนำเสนอระเบียบการจัดการสินค้ามูลค่าต่ำรูปแบบใหม่

นอกจากนี้ ข้อเสนอดังกล่าวยังมีจุดประสงค์เพื่อเตรียมรับมือกับสินค้า E-commerce จากจีนที่อาจถูกส่งมายัง EU มากขึ้น หลังจากที่สหรัฐอเมริกาได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมไปรษณีย์ (Flat Postal Fee) 100 ดอลลาร์สหรัฐ และมีการตั้งอัตราอากรศุลกากรร้อยละ 30 ต่อพัสดุจากจีนที่มีมูลค่าต่ำกว่า 100 ดอลลาร์สหรัฐ

อ้างอิง

Koen Verhelst. "EU to Charge 2 Fee for Temu, Shein Packages." Politico. <https://www.politico.eu/article/commission-sup-ports-handling-fee-on-small-packages/>. Accessed 26 May 2025.

Jack Burgess. "EU Plans 2 Fee on Small Parcels in Hit to Shein and Temu." BBC. <https://www.bbc.com/news/articles/cq699ymm81vo>. Accessed 26 May 2025.

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

EU เตรียมใช้ระบบ Entry-Exit System (EES) แทนการตรวจลงตราหนังสือเดินทาง

© Nicolas Maeterlinck, Belga

เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2568 (2025) สหภาพยุโรป (European Union: EU) เตรียมเริ่มแผนปรับปรุงการตรวจสอบผู้โดยสารที่ไม่ถือสัญชาติ EU โดยจะเปิดใช้งานระบบ Entry-Exit System (EES) ซึ่งเป็นระบบตรวจสอบข้อมูลอัตลักษณ์เฉพาะบุคคล (Biometric Information) เช่น ลายนิ้วมือและการจดจำใบหน้า ของผู้โดยสารที่กำลังจะเข้าและออกเขตพรมแดน EU โดยใช้วีซ่าพำนักระยะสั้น (Short-stay Visa) คาดว่าจะมีการเปิดใช้ระบบทั่วเขต EU ภายในระยะเวลา 180 วัน หลังจากที่ยื่นขอได้รับการอนุมัติ

ระบบ EES เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการอำนวยความสะดวกผู้โดยสารและการเสริมความมั่นคงบริเวณพรมแดน EU ซึ่งหน่วยงานตรวจคนเข้าเมืองของประเทศสมาชิก EU จะตรวจสอบข้อมูล Biometric ของผู้โดยสารแทนการตรวจลงตราหนังสือเดินทาง ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกของผู้โดยสาร ณ ท่าอากาศยานและด่านพรมแดน ทั้งยังเอื้อให้เจ้าหน้าที่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานของประเทศอื่น ๆ ในเขตเชงเกน (Schengen) ได้แบบ Real-time

ในปัจจุบัน สภายุโรป (European Parliament) กำลังรอให้ประเทศสมาชิกทุกประเทศประกาศแสดงความพร้อม (Declaration of Readiness) ที่จะใช้ระบบ EES ก่อนที่จะนำข้อเสนอไปรับการอนุมัติอย่างเป็นทางการโดยสภายุโรปและคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป (The Council of the EU) จากนั้น คณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission) จะกำหนดช่วงเวลาการไ้บังคับ (Roll-out Period) ซึ่งมีระยะเวลา 180 วัน ให้แต่ละประเทศสมาชิกเริ่มทยอยเปิดใช้งานระบบ EES ของตนได้ตามความพร้อมและความเหมาะสม

อ้างอิง

Maithe Chini. "Biometric Checks upon Entry for Non-EU Nationals to be Rolled out over 180 days." The Brussels Times.
<https://www.brusselstimes.com/1588130/biometric-checks-upon-entry-for-non-eu-nationals-to-be-rolled-out-over-180-days>. Accessed 26 May 2025.

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

โปรตุเกสตรวจยึดสินค้าปลอมได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 398 ในปี 2567

องค์กรต่อต้านการปลอมแปลง (Anti-Counterfeiting Group: GAC) แห่งสาธารณรัฐโปรตุเกส รายงานตัวเลขการตรวจยึดสินค้าปลอม (Counterfeit) โดยหน่วยงานต่าง ๆ ของโปรตุเกสในปี 2567 (2024) จำนวน 3,264,653 ชิ้น ซึ่งเพิ่มขึ้นมาจากตัวเลขในปีก่อนหน้ามากถึงร้อยละ 398 และมีมูลค่ารวมมากกว่า 6 ล้านยูโร

ในจำนวนนี้ มีการตรวจยึดสินค้ายาสูบและผลิตภัณฑ์จากยาสูบได้มากที่สุด ซึ่งมีการเพิ่มขึ้นจากตัวเลขที่ตรวจยึดได้ในปี 2566 (2023) ถึงร้อยละ 15,992.57 หรือตรวจยึดได้เพิ่มมากขึ้น 424,361 ชิ้น ในขณะเดียวกันสินค้าปลอมในกลุ่มอื่น ๆ ก็มีอัตราการตรวจยึดที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมากเช่นกัน อาทิ สินค้ากลุ่มเสื้อผ้า รองเท้า หีบห่อ และเครื่องหมายการค้า ตรวจยึดได้เพิ่มมากขึ้นร้อยละ 906.7 สินค้ากลุ่มโทรศัพท์มือถือ ตรวจยึดได้เพิ่มมากขึ้นร้อยละ 476.81 และตรวจยึดสินค้ากลุ่มเครื่องสำอางและน้ำหอมได้เพิ่มมากขึ้นร้อยละ 448.59 ทั้งนี้ สินค้ากลุ่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และอาหาร มีการตรวจยึดลดลงร้อยละ 73

ตัวเลขการตรวจยึดข้างต้น เป็นตัวเลขการตรวจยึดสินค้าปลอมที่สูงที่สุดของโปรตุเกสนับตั้งแต่ปี 2559 (2016) โดยการปริมาณการตรวจยึดเพิ่มขึ้นตามปริมาณของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) นอกจากนี้ GAC ยังได้ออกคำเตือนให้เฝ้าระวังสินค้าปลอมกลุ่มยารักษาโรค ซึ่งกำลังเป็นปัญหาในระดับระหว่างประเทศ จากการที่กลุ่มองค์กรอาชญากรรมสามารถแทรกซึมเข้าไปในระบบการผลิตและจัดจำหน่ายยาได้อย่างแยบยล ทั้งนี้ ศุลกากรโปรตุเกสได้ทำการตรวจยึดยารักษาโรคปลอมในกล่องพัสดุไปรษณีย์ขนาดเล็กได้เป็นประจำทุกวัน

อ้างอิง

“Counterfeit Seizures Up 398%.” The Portugal News. <https://www.theportugalnews.com/news/2025-05-24/counterfeit-seizures-up-398/97939>. Accessed 30 May 2025.

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

พิธีถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันฉัตรมงคล
วันที่ 4 พฤษภาคม 2568

เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2568 นางสาวราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) นางสาวณัฐพร โพธิ์ยอด เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร) และเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ เข้าร่วมพิธีถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันฉัตรมงคล วันที่ 4 พฤษภาคม 2568 โดยมีนางกาญจนา ภัทรโชค เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ เป็นประธาน ณ ที่ทำการสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ ในการนี้ เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ ถวายราชสักการะเบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และผู้เข้าร่วมทั้งหมดลงนามถวายพระพรชัยมงคลโดยพร้อมเพรียงกัน

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

งานฉลองครบรอบ 340 ปีแห่งการติดต่อกันครั้งแรก
ระหว่างสยามกับฝรั่งเศส ณ เมืองแบร์สต์

เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2568 นางสาวราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศิลปการ) เข้าร่วมพิธีเปิดงานฉลองครบรอบ 340 ปีแห่งการติดต่อกันครั้งแรกระหว่างสยามกับฝรั่งเศส ณ เมืองแบร์สต์ สาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยมีนายคริสตีย์ เจริญสุวรรณ เอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส เป็นประธานร่วมกับนาย Francois Cuillandre นายกเทศมนตรีเมืองแบร์สต์

ในโอกาสนี้ เอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส และนายกเทศมนตรีเมืองแบร์สต์ ได้ร่วมเปิดแผ่นป้ายทองเหลืองกิตติกรรมประกาศ เพื่อสดุดีและบอกเล่าเรื่องราวการเดินทางมาถึงเมืองแบร์สต์ของคณะราชทูตสยามชุดแรก ซึ่งมีเจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) เป็นหัวหน้าคณะ เมื่อปี 2229 (1686) ก่อนที่จะเดินทางไปเข้าเฝ้า ฯ พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ณ พระราชวังแวร์ซาย

นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันจัดงานเลี้ยงรับรองเพื่อเฉลิมฉลองความสัมพันธ์ไทย-ฝรั่งเศส โดยมีคณะกรรมการบริหารที่มประเทศไทยประจำกรุงปารีส ข้าราชการสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส ตลอดจนชุมชนไทยและชาวฝรั่งเศสเข้าร่วมงานประมาณ 80 คน

พิธีปิดการฝึกอบรม APEC Seminar on Container Terminal Management 2025

เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2568 นางกาญจนา ภัทรโชค เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ มอบหมายให้นางสาวบราลี รัตนปิ่นทะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมพิธีปิดการฝึกอบรม APEC Seminar on Container Terminal Management ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ Antwerp Flanders Port Training Center (APEC) จัดร่วมกับท่าเรือ Antwerp เพื่อฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ท่าเรือจากประเทศต่าง ๆ ในด้านการบริหารจัดการท่าเรือ ระหว่างวันที่ 5 – 16 พฤษภาคม 2568

การฝึกอบรมนี้ได้ถ่ายทอดประสบการณ์การจัดการตู้คอนเทนเนอร์ของท่าเรือ Antwerp ซึ่งเป็นหนึ่งในท่าเรือที่ปริมาณสินค้ามากที่สุดทวีปยุโรป และมีบทบาทโดดเด่นในการพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลสินค้าเพื่อรักษาความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกการค้าทางเรือ ทั้งนี้ การฝึกอบรมนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้แทนจากหน่วยงานท่าเรือและบริษัทโลจิสติกส์จากหลายประเทศได้แลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการบริหารจัดการท่าเรือร่วมกัน โดยท่าเรือแห่งประเทศไทยได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการอบรมของ APEC มาอย่างต่อเนื่อง

ในการนี้ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) ได้ร่วมแสดงความยินดีกับนายฤกษ์วัฒน์ สังขทัต ณ อยุธยา ผู้แทนจากท่าเรือแห่งประเทศไทยที่ได้สำเร็จการฝึกอบรมในครั้งนี้ด้วย

กิจกรรมทัศนศึกษา ณ สภายุโรป (European Parliament)

เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2568 นางสาวราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) นายภิสวรรค์ฐ์ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิ์ยอด เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษา ณ สภายุโรป (European Parliament) ณ กรุงบรัสเซลส์ ซึ่งจัดโดย The Association of Customs Representatives

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับฟังการบรรยายประวัติการบูรณาการสหภาพยุโรป (European Union: EU) และการทำงานของสภายุโรปที่มีหน้าที่อนุมัติงบประมาณและพิจารณาร่างกฎหมายของ EU ร่วมกับคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป (The Council of the European Union) หลังจากนั้นได้เยี่ยมชมห้องประชุม Hemicycle ซึ่งเป็นสถานที่ถกเถียงและพิจารณาร่างกฎหมายของ EU

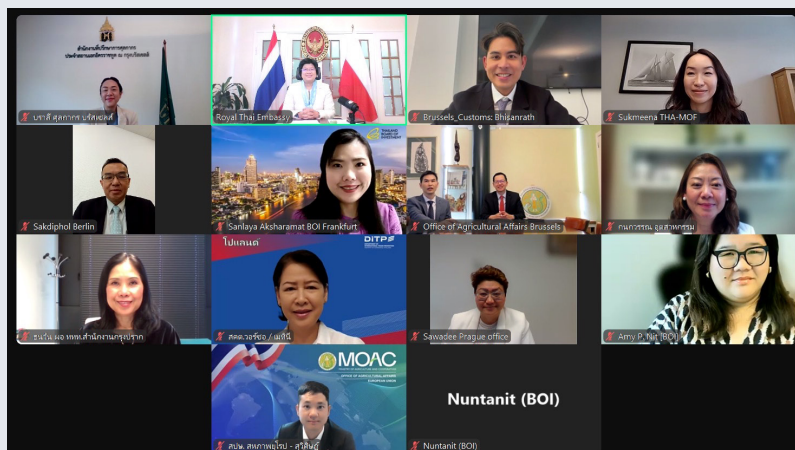

การประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทย สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอร์ซอ ครั้งที่ 1/2568

เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2568 นางสาวบาสี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) และนายภิสวรรค์ รัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทย สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอร์ซอ ครั้งที่ 1/2568 ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยมีนางอรุษา มงคลนาวิน อัครราชทูต ณ กรุงวอร์ซอ เป็นประธาน

ที่ประชุมได้หารือแผนงานของหน่วยงานทีมประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ 2568 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโปแลนด์และยูเครน และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเพื่อเตรียมการสำหรับการจัดประชุมหารือทวิภาคีไทย-โปแลนด์ (Political Consultation) ครั้งที่ 3 และการประชุม Strategic Dialogue ไทย-โปแลนด์ ครั้งที่ 1

ในการนี้ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) ได้รายงานความคืบหน้าของการเจรจาความตกลงการค้าเสรี (FTA) ไทย-สหภาพยุโรป (TH-EU) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมศุลกากร สถานการณ์การลักลอบนำกัญชาออกนอกประเทศไทย และบทบาทของโปแลนด์ในฐานะประธานคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป (The Council of the European Union) ซึ่งได้สนับสนุนร่างกฎหมายปฏิรูปสหภาพศุลกากรยุโรป (EU Customs Reform) นอกจากนี้ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) ยังได้นำเสนอทิศทางการจัดการสินค้า E-commerce ของ EU ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเก็บค่าธรรมเนียมสินค้ามูลค่าต่ำในอัตรา 2 ยูโร ต่อชิ้น และยกเลิกการยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับสินค้าที่มีมูลค่าต่ำกว่า 150 ยูโร (de minimis)

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

พิธีเจริญพระพุทธมนต์ พิธีถวายเครื่องราชสักการะ
และจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิม
พระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี
3 มิถุนายน 2568

เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2568 นายภิสรเศรษฐ์ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) พร้อมด้วย
คู่สมรส และนางสาวณัฐพร โพธิ์ยอด เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมพิธีเจริญพระพุทธมนต์และถวาย
ภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ ถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ
พระบรมราชินี 3 มิถุนายน 2568 โดยมีพระสงฆ์จากวัดทั้งในเบลเยียมและลักเซมเบิร์กเข้าร่วมพิธี และมี
นางกาญจนา ภักตร์โชค เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ เป็นประธาน

ในโอกาสนี้ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ ได้จัดพิธีถวายเครื่องราชสักการะ และจุดเทียน
ถวายพระพรชัยมงคล เบื้องหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี โดยเอกอัครราชทูต ณ
กรุงบรัสเซลส์ เป็นผู้แทนถวายเครื่องราชสักการะ และเปิดกรวยกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ และนำผู้เข้าร่วม
ทั้งหมดถวายความเคารพและลงนามถวายพระพรชัยมงคล

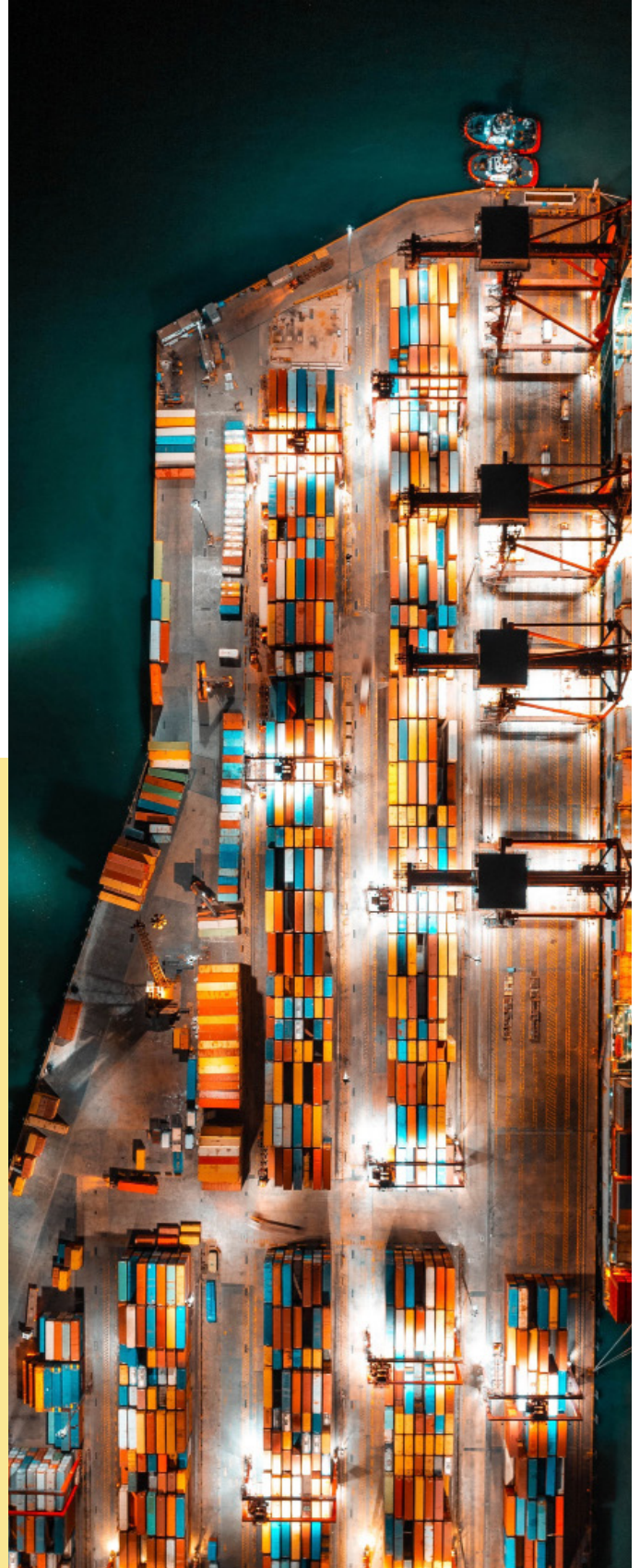
CPMU NEWS

Customs Policy Monitoring Unit

Office of Customs Affairs
Royal Thai Embassy Brussels

Drève du Rembucher 89
1170 Brussels, Belgium
Tel. +32 2 660 57 59

Email: thaicustoms@thaicustoms.be
<http://brussels.customs.go.th>

© Tom Fisk, Pexels